

BRANKA ŽIGANTE ŽIVKOVIĆ*

Sudska praksa prekršajnih sudova

1. Članak 91. stavak 1. Zakona o oružju (NN 63/07., 146/08., 59/12.)

Pravilno je drugostupanjski sud protiv okrivljenika preinačio osuđujuću presudu tako da je temeljem odredbe članka 182. stavka 1. točke 1. Prekršajnog zakona, oslobodio od optužbe okrivljenika zbog prekršaja iz članka 91. stavka 1. Zakona o oružju.

Jž 5384/09

Prvostupanjski sud je 28. rujna 2009. godine donio odluku kojom je okrivljenika proglasio krivim i izrekao mu novčanu kaznu zbog prekršaja iz članka 91. stavka 1. Zakona o oružju jer je neovlašteno nabavio i držao streljivo kategorije A.

Odredbom članka 91. stavka 1. Zakona o oružju propisano je da će se kazniti novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 kuna ili kaznom zatvora do 60 dana, fizička osoba koja neovlašteno nabavi, drži, nosi, izradi, proda, razmijeni ili ustupi drugom oružje ili streljivo koje je Zakonom zabranjeno.

Zakonom o oružju (NN 63/07.), člankom 6. navedeno je oružje i streljivo svrstano u kategoriju A, dok je člankom 7. citiranog propisa stavkom 1. točkom 1. propisano da je oružje A kategorije zabranjeno.

Dana 5. lipnja 2012. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o oružju (NN 59/11.) koji je u svojoj odredbi članka 60. propisao: "Odredba članka 91. stavka 1. Zakona o oružju prestaje važiti 1. siječnja 2013. godine."

Rješavajući u predmetnom slučaju o žalbi okrivljenika, drugostupanjski sud je 6. ožujka 2013. godine po službenoj dužnosti preinačio presudu kojom je okrivljenik proglašen krivim zbog prekršaja iz članka 91. stavka 1. Zakona o oružju, tako da je oslobodio okrivljenika optužbe, s obzirom na to da djelo za koje je okrivljenik proglašen krivim više nije bilo propisano kao prekršaj, te odredbu članka 3. Prekršajnog zakona kojom je propisana obvezna primjena blažeg propisa za okrivljenika: "Ako se nakon počinjenja prekršaja propis jedanput ili više puta izmijeni, obvezno će se primijeniti propis koji je blaži za počinitelja."

* Branka Žigante Živković, dipl. iur., sutkinja Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske.

2. Članak 104. stavak 1. točka 2. Zakona o oružju (NN 63/07., 146/08. – ispravak, 59/12.)

U povodu žalbe okrivljenika, a po službenoj dužnosti, pravilno je drugostupanjski sud preinačio pobijanu presudu protiv okrivljenika kojom je proglašen krivim zbog prekršaja iz članka 104. stavka 1. točke 2. Zakona o oružju, tako da je protiv okrivljenika temeljem odredbe članka 181. stavka 1. točke 5. Prekršajnog zakona (NN 107/07.) optužbu odbio.

JŽ 5385/10

Prvostupanjskom presudom, s danom 30. studenoga 2010. godine, okrivljenik je proglašen krivim zbog prekršaja iz članka 104. stavka 1. točke 2. Zakona o oružju (NN 63/07., 146/08.), te mu je izrečena novčana kazna u iznosu od 1.700,00 kn, primjenom pravila o ublažavanju kazne, propisanih odredbom članka 37. stavka 1. točke 3. Prekršajnog zakona.

U razdoblju od dana donošenja prvostupanjske odluke, pa do donošenja odluke o žalbi na snagu je, 5. lipnja 2012. godine, stupio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o oružju (NN 59/12.) koji je u odredbi članka 57. propisao da su fizičke osobe kojima je izdan oružni list za držanje oružja kao uspomene dužne u roku od godine dana od dana stupanja na snagu citiranog Zakona, tj. 5. lipnja 2012. godine, onesposobiti oružje ili ga predati u korist Republike Hrvatske bez naknade, slijedom čega je propisana obveza produljena, a nastup tih novih okolnosti koje isključuju prekršajni progon protiv okrivljenika je bio osnova za donošenje odluke o odbijanju optužbe od strane drugostupanjskog suda.

3. Članak 92. stavak 1. točke 2. i 17. Zakona o oružju (NN 63/07., 146/08., 59/12.)

U pravu je žalitelj, ovlaštenu tužitelj kada pobija odluku prvostupanjskog suda žalbenom osnovom pogrešno primijenjenoga materijalnog prava, iznoseći u razlozima žalbe da prvostupanjski sud nije imao zakonskih osnova, proglašavajući okrivljenike krivima, zbog navedenih prekršaja istima vratiti oružje.

JŽ 5384/09

Prvostupanjski sud je okrivljenike proglasio krivim zbog prekršaja iz članka 92. stavka 1. točke 2. i točke 17. Zakona o oružju. Prvostupanjski sud je svakom od njih izrekao novčanu kaznu i donio odluku o vraćanju oružja. Odredbom članka 92. stavka 2. citiranog propisa propisana je kao obvezatna zaštitna mjera oduzimanja oružja za prekršaje za koji su okrivljenici proglašeni krivima, slijedom čega je sud povrijedio materijalno pravo, kako to osnovano i ističe žalitelj.

4. Članak 6. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira (NN 5/90. – pročišćeni tekst, 30/90., 47/90., 29/94.)

U pravu je žalitelj, ovlaštenu tužitelj kada u žalbi ističe da je prvostupanjski sud povrijedio odredbe materijalnoga prekršajnog prava kada je odbio optužbu protiv stranih državljana koji imaju status tražitelja azila s obrazloženjem da se ponašanja okrivljenika s obzirom na njihov specijalni status i mjesto počinjenja prekršaja

trebaju podvesti pod članak 37. Zakona o azilu, pravila ponašanja u prihvatilištu i kućni red prihvatilišta za tražitelje azila.

JŽ 798/13

Prvostupanjski sud je donio odluku kojom je odbio optužbu protiv okrivljenika, kojom je terećen zbog počinjenja prekršaja iz članka 6. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira u hotelu u Valbandonu u kojem su smješteni tražitelji azila, na način da je u jako alkoholiziranom stanju vikao i galamio (...) te verbalno i fizički napao drugog tražitelja azila.

Iz činjeničnog opisa djela prekršaja proizlazi da su se u trenutku njegovog ponašanja u hotelu nalazili drugi tražitelji azila, posjetitelji i zaposlenici hotela.

Odluka prvostupanjskog suda se ne može prihvatiti osnovanom, bez obzira na status okrivljenika u Republici Hrvatskoj i činjenicu da mora poštovati odredbe Zakona o azilu i odredbe kućnog reda prihvatilišta.

Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira ne sadrži odredbu po kojoj bi bilo koja osoba koja bi bila terećena za počinjenje prekršaja iz tog Zakona bila isključena od procesuiranja.

Prvostupanjski sud, postupajući prema optužnom prijedlogu, ne može ovlaštenom tužitelju ograničavati disponiranje u odnosu na djelo prekršaja za koje će teretiti okrivljenika.

Sud je vezan prilikom odlučivanja o optužnom prijedlogu činjeničnim opisom djela koje se okrivljeniku stavlja na teret, a ne pravnom kvalifikacijom, slijedom čega nije pravilna odluka prvostupanjskog suda jer u konkretnom predmetu nisu ispunjeni uvjeti iz članka 181. stavka 1. Prekršajnog zakona i ni jedne njegove točke za donošenje odluke kojom se optužba odbija.

Za postojanje djela prekršaja iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, javnost mjesta se utvrđuje, ako nije općepoznata, a navedeni hotel, bez obzira što je i prihvatilište za tražitelje azila, pod uvjetima opisanim u optužnom prijedlogu bi u svakom slučaju bio javno mjesto prema odredbama Zakona.

Engl.: Judicial Practice of Misdemeanour Courts